

Pastoral krizmanika

Iz gore rečenog proizlazi da u pastoralu krizmanika i krizmaničkih skupina središnje mjesto moraju imati euharistijsko liturgijsko slavlje te kateheza, koja u okviru katekumenalnog hoda integrira u crkvenu zajednicu te oduševljava i hrabri za suodgovornost u njezinu životu i poslanju. Tu se naziru i bitni elementi pastorala krizmanika:

a. *produbljenje osobnog zajedništva s Kristom raspetim i uskrslim* kroz vjerničko poistovjećenje s njim i s njegovom ljestvicom vrednota i to kroz redovito sudjelovanje u slavlju euharistije, kroz molitvu te kroz kršćanski odgoj i katehezu koji snaže, potiču i ohrabruju za potpuno suobličenje njemu

b. *upoznavanje i postupno osobno poistovjećenje sa zajednicom Crkve* te s proročkim, kraljevskim i svećeničkim poslanjem u svijetu što ga je Crkva primila od Krista po izlivanju Duha Svetoga na blagdan Pedesetnice

c. *mistagoško poniranje u primljena sakramentalna otajstva te darove Duha Svetoga*, po čemu kršćanin postaje nerazdruživo sjeđinjen s Kristom i njegovim otajstvenim tijelom te njegovim svjedokom i dionikom trostrukog poslanja primljenog od Krista. To mistagoško poniranje uključuje i prepoznavanje vlastitih karizmi, primljenih po sakramentu potvrde za potrebe Crkve, te otkrivanje vlastite službe u Crkvi. Ta služba tako postaje odgovorom na Kristov poziv i ostvarenjem njegova poziva, za svijet, u krilu Crkve.

Etape u pastoralu krizmanika

Sadržaji pastorala krizmanika nameću i dvije bitne, međusobno povezane etape vezane uz, sakrament potvrde:

a. etapa pripreme na slavlje sakramenta potvrde kroz produbljenje osobnog zajedništva s Kristom te kroz upoznavanje s proročkim, kraljevskim i svećeničkim poslanjem Crkve u svijetu

b. etapa mistagoškog produbljenja milosti primljene u sakramentima, otkrivanja vlastitih milosnih darova primljenih u sakramentu potvrde te ostvarenje konkretnoga Božjeg poziva i službe koju Bog povjerava pojedinom krizmaniku u zajednici Crkve.

Dob primatelja sakramenta potvrde

Uzimajući u obzir cjelokupnu sinodsku raspravu i sve crkvene i društvene okolnosti u kojima žive, odrastaju i sazrijevaju djeca i mladi, različita postojeća iskustva koja postoje u našoj mjesnoj Crkvi i u drugim biskupijama na području naše Domovine i izvan nje, već ionako promijenjen redoslijed primanja sakramenata kršćanske inicijacije (potvrde i euharistije) u Katoličkoj Crkvi latinskog obreda te svjesni praktičnih poteškoća koje će se pojaviti osobito u organiziranju župne kateheze za krizmanike, ali i drugih, ipak donosimo odluku da se sakrament potvrde ubuduće u načelu podjeljuje mladima u životnoj dobi od šesnaest do osamnaest godina, odnosno u srednjoj školi (poglavito na završetku drugog ili u trećem razredu srednje škole). Takva praksa već postoji u nekim župama Đakovačke i Srijemske biskupije, a tamo gdje još nije uvedena, neka svećenici pastoralnom razboritošću idu prema

uvođenju takve prakse i ostvarenju ove odluke.

Trajanje i sadržaji župne kateheze krizmanika

Župna kateheza krizmaničke skupine neka u pravilu traje tri godine, od kojih će prve dvije biti pripravna etapa, a treća godina mistagoška etapa. Mistagoška etapa po svojoj se naravi nužno na-stavlja kroz redovito pastoralno djelovanje te katehezu mladih i odraslih. Pripravno i mistagoško razdoblje čine jednu nedjeljivu cjelinu u pastoralu krizmanika.

Važnost mistagogije poslije slavlja sakramenta potvrde, koja je u dosadašnjem pastoralu krizmanika bila zanemarena, te obnova katekumenalne dimenzije u pastoralu sakramenata kršćanske inicijacije, zahtijevaju da se kandidatima za krizmu već kod samog primanja u krizmaničku skupinu te tijekom čitava razdoblja priprave naglašava da je mistagoška godina nedjeljiv i neizostavan dio krizmenog slavlja.

Uključivanje u krizmaničku skupinu zahtijeva redovito pohađanje školskog vjeronauka i župne kateheze te sudjelovanje u nedjeljnoj euharistiji. Ukoliko se netko udaljio od župne kateheze poslije prve pričesti, poželjno je da prije uključivanja u krizmaničku skupinu barem godinu dana redovito polazi župnu katehezu ili aktivno sudjeluje u radu neke druge župne skupine.

Pripadnost krizmaničkoj skupini uključuje i redovito sudjelovanje na nedjeljnome euharistijskom slavlju.

Pastoralni rad s roditeljima i kumovima krizmanika

Župna kateheza djece i mladih, koji se pripremaju na sakramente kršćanske inicijacije, treba biti popraćena i intenzivnijom katehezom roditelja i obitelji te kumova.

Katehetski sadržaji susreta s roditeljima krizmanika neka svakako obuhvate teme s područja bračne i obiteljske duhovnosti, eklezijalnost i važnost svjedočke dimenzije roditeljske službe, teme s područja obiteljskog odgoja adolescenata i mladih, suodgovornost vjernika laika za život i poslanje Crkve, ulogu roditelja u pripravi na slavlje sakramenta potvrde i pripravu krizmanika na slavlje sakramenta potvrde kroz obiteljski vjerski život, narav obiteljskog slavlja vezanog uz sakrament potvrde i sl.

Roditelje i ostale članove obitelji te kumove valja poticati na redovit sakramentalni život, a posebno ih je potrebno oraspoločiti i po sakramentu pomirenja pripremiti na sudjelovanje u euharistijskom zajedništvu na krizmenom slavlju.

Kumovi

Crkva preporučuje da krizmanik za krizmanog kuma uzme svoga krsnog kuma, kako bi se i time bolje izrazila veza između dvaju sakramenata: krsta i potvrde. Neka prezbiteri, župni katehete i drugi suradnici u pastoralu sakramenta potvrde poučavaju krizmanike, roditelje i župnu zajednicu o razlozima takve smjernice te neka nastoje da se ona kad god je moguće poštuju.

Dimenzije krizmenog slavlja u obitelji

Sekularizirani duh i svjetovni pristup sakramentalnim slavljima što ga susrećemo osobito kod vjerski i crkveno „rubnih“ obitelji, roditelja i kumova, te određena negativna iskustva s obiteljskim i izvanobiteljskim slavljima sakramenta potvrde, koja ponekad graniče s kontrasvjedočanstvom, zahtijevaju da se već od početka pripreve na sakrament potvrde kod krizmanika te njihovih roditelja i kumova razvija svijest o bitno eklezijalnoj dimenziji krizmenog slavlja te o svjedočkoj dimenziji svih onih koji u njemu sudjeluju. Potrebno ih je već izdaleka usmjeravati i odgajati za što je moguće veću jednostavnost, skromnost i doličnost u odijevanju i u obiteljskom slavlju. U tom će smislu veliku važnost imati i preventivno djelovanje te sugestije s obzirom na izbor kumova te s obzirom na eventualne darove. Ako kumovi uopće daju neki dar krizmanicima, tada ti darovi ne trebaju imati materijalnu vrijednost, nego simboličko značenje i vjersko obilježje, koje će odražavati da je u pitanju dar za krizmu. (To mogu biti Biblija, prikladna knjiga duhovnog sadržaja, križ, CD s duhovnim popijevkama i sl.) S obzirom na obiteljska slavlja, neka se izdaleka krizmanike i roditelje te kumove odgaja i potiče za jednostavnost obiteljskog slavlja te za dobrotvorne akcije umjesto skupih gozbi s brojnim gostima.

Mistagoško razdoblje

Krizmanička skupina nastavlja s redovitim susretima i poslije slavlja sakramenta potvrde još godinu dana. Ti su susreti mistagoškog karaktera. Sadržajno i metodološki usmjereni su na pounutrašljenje i produbljenje pri mijene sakramentalne milosti, vlastite crkvenosti, na osobno poistovjećenje sa zajednicom Crkve i na prepoznavanje vlastitih karizmi, na otkrivanje Božjeg poziva te na prihvaćanje konkretne službe u crkvenoj zajednici i u evangelizacijskom poslanju Crkve u društvu. Tek poslije mistagoške godine krizmanike će se moći potpuno prepustiti pojedinim skupinama mladih i odraslih vjernika u župi. Poželjno je da zajedničko mistagoško okupljanje u skupini krizmanika poslije slavlja sakramenta potvrde za pojedinog krizmanika bude zaključeno tek onda kad se aktivno uključi u jednu od župnih skupina te prihvati neku službu u crkvenoj zajednici. Kad je pojedinik krizmanik i prepoznao svoj poziv od Boga te odlučio prihvatiti konkretnu službu u poslanju Crkve, i dalje su mu potrebni pastoralno praćenje i potpora u vjernosti i u prihvaćanju odgovornosti, u teškoćama kršćanskog svjedočenja i u obavljanju vlastite službe. To se ostvaruje kroz redoviti pastoralni rad s mladima, sa studentima, s bračnim parovima i različitim skupinama odraslih vjernika.

U župi treba biti organizirana sustavna i redovita župna kateheza odraslih, djece i mladih. Župnom katehezom valja nastojati zahvatiti svu djecu školske dobi i sve srednjoškolce.

Tamo gdje postoje i dalje se mogu zadržati dobna okupljanja djece na župnu katehezu, osobito u sredinama s većim brojem djece. No, pojedine dobne katehetske skupine, ili barem dio katehiziranih iste i približne životne dobi okupljenih zajedno, mogu prerasti i u tzv. "žive vjerničke krugove" ili "interesne katehetske skupine".

U župnu katehezu djece osnovnoškolske i mladih srednjoškolske dobi, bez obzira je li oblikovana prema modelu dobni ili tzv. „interesnih“ skupina, aktivno treba uključivati i roditelje te druge predstavnike župne zajednice.